

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษารั้้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจโดยใช้กระบวนการศึกษาทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการบริหารจัดการระบบสารสนเทศและปัญหาอุปสรรค กระบวนการในการบริหารจัดการระบบสารสนเทศของโรงเรียนขนาด เล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2

สรุปผล

ผลการบริหารจัดการระบบสารสนเทศของโรงเรียน ขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 สรุปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ว่าการปฏิบัติงานระบบสารสนเทศทั้ง 6 ขั้นตอนในภาพรวมอยู่ในระดับ พอไยโดยมีระดับการปฏิบัติสูงสุดคือ ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ส่วนขั้นตอนอื่นๆ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ขั้นตอนตรวจสอบข้อมูล ขั้นตอนนำข้อมูลไปใช้ ขั้นตอนประมวลผลข้อมูล ขั้นตอนจัดหน่วยหรือคลังข้อมูล ส่วนระดับการปฏิบัติต่ำสุดคือขั้นตอนวิเคราะห์ข้อมูล

ปัญหาอุปสรรคในการบริหารจัดการระบบสารสนเทศของโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 สรุปได้ดังนี้

1. ด้านงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเทคโนโลยีที่ทันสมัย โรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในการบริหารจัดการงานแต่ละด้าน ไม่เพียงพอที่จะพัฒนาโรงเรียนและงานทุกด้าน รวมทั้งงานในด้านการบริหารจัดการระบบสารสนเทศในโรงเรียนให้มีความพร้อมตามความต้องการของหน่วยงานและบุคลากรในสังกัด

2. ด้านไฟฟ้าและโซล่าเซลล์ ปัญหาอุปสรรคในการบริหารจัดการระบบสารสนเทศของโรงเรียนขนาดเล็ก ส่วนใหญ่คือไม่มีไฟฟ้าใช้ ทั้งนี้ไฟฟ้าถือได้ว่าเป็นเครื่องจักรสำคัญส่วนหนึ่งในการทำงาน เพราะแสงสว่างและพลังงานจากไฟจะช่วยให้งานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ไม่ว่าจะใช้ให้สว่าง หรือใช้เชื่อมต่อกับอุปกรณ์เทคโนโลยีที่ทันสมัย หรือใช้ในการสื่อสาร เป็นต้น

3. ด้านบุคลากร การบริหารจัดการงานทุกด้านในโรงเรียน รวมทั้งงานระบบสารสนเทศของโรงเรียนขนาดเล็ก บุคลากรถือได้ว่าเป็นส่วนสำคัญในการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก ส่วนใหญ่จะมีบุคลากรไม่เพียงพอ เมื่อเทียบกับจำนวนนักเรียนและภาระงานของโรงเรียน นอกจากนี้ยังมีปัญหาบุคลากรย้ายเข้าออกบ่อย และบุคลากรขาดความรู้ ความเข้าใจ ขาดทักษะกระบวนการในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับงานด้านระบบสารสนเทศ

4. ด้านระบบการควบคุม กำกับ ดูแล ในการบริหารจัดการระบบสารสนเทศของโรงเรียนขนาดเล็ก การมีระบบการทำงานที่ดี ถือได้ว่าเป็นสิ่งสำคัญเพราะจะช่วยให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

5. ด้านคุณลักษณะของผู้บริหาร ด้วยความแตกต่างในด้านวัฒนธรรม ภาวะสภาพแวดล้อม บริบทต่างๆ ของชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่ ทำให้โรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่พบปัญหาในการบริหารจัดการงานด้านต่างๆ ของโรงเรียน รวมทั้งด้านการบริหารจัดการระบบสารสนเทศของโรงเรียน ที่ต้องมีรายละเอียดของงานที่เกี่ยวข้องกับชุมชนโดยตรง คุณลักษณะที่ดีของผู้บริหารจะช่วยให้เกิดความเชื่อถือ ศรัทธาของชุมชนที่มีกับโรงเรียน

กระบวนการในการบริหารจัดการระบบสารสนเทศของโรงเรียนขนาดเล็กที่ประสบความสำเร็จสรุปได้ดังนี้

1. การบริหารจัดการงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเทคโนโลยี ในการบริหารจัดการระบบสารสนเทศ นอกจากงบประมาณที่ได้รับจัดสรรจากหน่วยงานต้นสังกัด โรงเรียนได้มีการระดมทรัพยากร โดยการขอความ อนุเคราะห์ช่วยเหลืองบประมาณจากหน่วยงานภายนอก ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ทั้งที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานการศึกษาและไม่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานการศึกษา ทั้งในประเทศและนอกประเทศ รวมทั้งผู้ปกครองชุมชนและห้างร้านบริษัททั่วไปในรูปแบบของการนำเสนอ โครงการที่ต้องการปรับปรุงพัฒนาโรงเรียน การทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ช่วยเหลือ การขอความร่วมมือจากผู้ปกครอง ชุมชนในด้านแรงงานแทนค่าแรงเป็นต้น

2. การบริหารจัดการด้านระบบไฟฟ้าหรือโซลาร์เซลล์ที่มีจำกัด การแก้ปัญหาเรื่องการขาดแคลนระบบไฟฟ้าหรือโซลาร์เซลล์ ในการบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศพบว่าผู้บริหารใช้เทคนิคการทำโครงการนำเสนอของชุดพลังงานโซลาร์เซลล์ไปยังอธิบดีกรมพลังงานทดแทนโดยตรง การได้รับความร่วมมือจากชุมชนและองค์กรเอกชนที่เข้ามาช่วยสนับสนุน ในเรื่องอุปกรณ์เครื่องปั่นไฟ หม้อแบตเตอรี่สำรองไฟ การใช้พลังงานโซลาร์เซลล์ร่วมกับชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่ รวมทั้งการเสียดสของผู้บริหารและครูนำคอมพิวเตอร์ส่วนตัวมาใช้ทั้งในและนอกเวลาราชการ

3. การบริหารจัดการบุคลากรที่มีไม่เพียงพอ บุคลากรเป็นส่วนสำคัญของการบริหารจัดการ การขาดแคลนบุคลากร จึงส่งผลกระทบต่อระบบสารสนเทศในโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก ได้แก้ไขเรื่องดังกล่าวด้วยวิธีการ ดังนี้ การขอวิทยากรในท้องถิ่นมาช่วยสอนตามความถนัดของวิทยากร ตามความต้องการของ โรงเรียนและชุมชน เพื่อแบ่งเบาภาระของครู การใช้ นโยบายการเรียนร่วม เพื่อครูจะได้สอนอย่างเต็มที่ และแบ่งเบาภาระซึ่งกันและกัน การใช้ระบบการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม โดยการบริหารเวลาให้ตรงตามเวลาของระบบการสอนทางไกล การทำงานนอกเวลาราชการไม่เว้นวันหยุดในกรณีทำงานด้านระบบสารสนเทศไม่เสร็จหรือมีงานเร่งด่วน ใช้ระบบการฝึกนักเรียนที่ดูแลห้องและระบบคณะกรรมการนักเรียน เพื่อช่วยแบ่งเบาภาระงานครูทำให้ครูมีเวลาที่จะทำงานสารสนเทศต่างๆ ได้ ให้ชุมชนมีส่วนร่วม โดยขอความร่วมมือกับคณะกรรมการสถานศึกษาช่วยในการดูแลนักเรียน ในบางครั้งที่มีภารกิจเร่งด่วนการทำงานในลักษณะของการระดมพลังช่วยเหลือกันของครูในโรงเรียน โดยแบ่งว่าจะเป็นงานของใคร จนงานสำเร็จลุล่วงตามเป้าหมาย และในกรณีที่บุคลากรย้ายหรือได้เปลี่ยนแปลงบ่อย ผู้บริหารจะใช้วิธีการอบรมพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการระบบ ข้อมูลสารสนเทศแล้วนำมาขยายผลในโรงเรียน เพื่อให้บุคลากรทุกคนในโรงเรียนได้รับความรู้ การประยุกต์ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ลดงานธุรการของโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อให้ครูมีเวลาพัฒนาการเรียนการสอนมากขึ้น รวมทั้งการสรุปรายงานการพัฒนา อบรม ศึกษาดูงานเก็บ ไว้เป็นส่วนกลางหลังการได้เข้ารับการอบรมพัฒนาเกี่ยวกับระบบงานสารสนเทศหรือด้านอื่นๆ เพื่อให้คนอื่นได้ศึกษาต่อไป จัดให้มีระบบ การสอนงานให้กับบุคลากรที่เข้าใหม่ โดยให้เรียนรู้ทุกระบบงานในโรงเรียน และการสร้างเสริมขวัญกำลังใจให้กับบุคลากร

4. ระบบการควบคุม กำกับ ดูแล เทคนิค กระบวนการ การบริหารจัดการระบบสารสนเทศของโรงเรียนขนาดเล็ก ที่ประสบความสำเร็จในด้านการแก้ไขปัญหาเรื่องระบบการทำงาน ในการบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศ พบว่าผู้บริหารส่วนใหญ่จะมีเทคนิคกระบวนการในการใช้ระบบการกระจายอำนาจกระจายงานมีการประชุม นิเทศติดตามประเมินผล แก้ไข ปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ได้งานที่มีคุณภาพ การเผยแพร่งานที่ประสบผลสำเร็จให้กับเพื่อนร่วมงานและการใช้ระบบช่วยเหลือกัน

5. คุณลักษณะของผู้บริหาร การบริหารจัดการระบบสารสนเทศของโรงเรียนขนาดเล็กที่ประสบความสำเร็จในด้านการแก้ไขปัญหาเรื่องชุมชน พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่จะต้องมีคุณลักษณะ ดังนี้ คือมีความเสียสละ เป็นแบบอย่างที่ดีในด้านการครองตน ครองคน ครองงาน รวมทั้งมีเทคนิคกระบวนการในการบริหารจัดการ โดยใช้ระบบการมีส่วนร่วม ทั้งคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน การเข้าร่วมประชุมกับชาวบ้านทุกครั้งที่มีการประชุม การประชาสัมพันธ์

โรงเรียน โดยมีนักเรียนเป็นผู้มีส่วนช่วยในการประชาสัมพันธ์ การลงมือทำงานร่วมกับชุมชน และการสร้างผลงานให้ปรากฏเป็นที่ยอมรับของชุมชน

อภิปรายผล

จากการศึกษาผลการบริหารจัดการระบบสารสนเทศของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 อภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ได้ว่าผลการบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศตามกระบวนการ 6 ขั้นตอนของโรงเรียนขนาดเล็ก มีกิจกรรมปฏิบัติในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ส่วนสภาพปัญหาอุปสรรคของโรงเรียนขนาดเล็ก ที่คล้ายคลึงกัน คือขาดแคลนทรัพยากรในด้านงบประมาณ อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเทคโนโลยี ไฟฟ้าและบุคลากรมีไม่เพียงพอ ท่ามกลางความขาดแคลนดังกล่าว มีข้อสังเกตที่น่าสนใจจากผลการบริหารจัดการ รวมทั้งปัญหาอุปสรรค และกระบวนการในการบริหารจัดการระบบสารสนเทศ ในเรื่องการแก้ไขปัญหาคาดแคลนทรัพยากรด้านต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานระบบสารสนเทศของโรงเรียนขนาดเล็ก พบประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายดังนี้

การระดมทรัพยากรเพื่อแก้ไขปัญหาคาดแคลนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเทคโนโลยี ไฟฟ้า โดยใช้หลักการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการจัดการระดมทุนในรูปแบบต่างๆ เช่นการนำเสนอโครงการไปยังองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อขอสนับสนุนทรัพยากรโดยผ่านกระบวนการวางแผนร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษา ประสานความร่วมมือระหว่างองค์กรหน่วยงานราชการ การขอรับบริจาคในรูปแบบของการทำบุญทางศาสนา และในเครือข่ายที่รู้จักคุ้นเคย ซึ่งโรงเรียนได้รับความร่วมมือสนับสนุนจากชุมชนและองค์กรต่างๆ ด้วยดี การใช้หลักการบริหารโดยชุมชนมีส่วนร่วมดังกล่าว ได้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 อังใน อุทัย บุญประเสริฐ (2545:107) ที่มีหลักการเน้นให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา รวมทั้งการระดมทรัพยากรบุคคลในชุมชนและทรัพยากรอื่นเพื่อการศึกษา ปัจจุบันชุมชนและผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิรูปการศึกษามากขึ้น ทำให้ชุมชนและผู้ปกครองตลอดจนกรรมการสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการให้แนวคิดสนับสนุนงบประมาณทรัพยากรและแหล่งเรียนรู้มากขึ้น อีกทั้งมีการร่วมมือประสานสัมพันธ์อย่างมีระบบคล้ายคลึงกับเอกราช จัตราใจคำ (2542:58) ที่พบว่าชุมชนในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียนสนับสนุนร่วมประชุม วางแผน ในการแสวงหาทุน จัดหารายได้ วัสดุอุปกรณ์ เพื่อมอบให้แก่โรงเรียน อีกทั้งประสานระหว่าง โรงเรียนกับองค์กรท้องถิ่น ทั้งภาครัฐและเอกชน หาแนวทางให้ความช่วยเหลือด้านการเงินงบประมาณแก่ทางโรงเรียน จากที่กล่าวมาเห็นได้ว่าการบริหารงานท่ามกลางความ

ขาดแคลนนั่น เพื่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างมีคุณค่า การค้นหาปัจจัยเพื่อการพัฒนาไม่ได้ อยู่ไกลเกินความสามารถของผู้บริหาร การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหาร โรงเรียนขนาดเล็ก ตามศักยภาพความเป็นจริงของชุมชน โรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนเพราะโรงเรียนตั้งอยู่ใน ชุมชนในขณะที่ชุมชน มีทรัพยากรแหล่งเรียนรู้และทรัพยากรด้านอื่นอีก ทั้งภูมิปัญญา ประสพการณ์ ความสามารถ แรงงาน สามารถช่วยสนับสนุนให้โรงเรียนปฏิบัติการกิจได้อย่าง เหมาะสมมีประสิทธิภาพ

ส่วนการขาดแคลนบุคลากร ที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการด้านระบบสารสนเทศ ของโรงเรียนขนาดเล็ก นอกจากการใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นเป็นหลักในการ งบประมาณจ้างครู รวมทั้งวิทยากรท้องถิ่น ผู้บริหารได้ร่วมรับผิดชอบปฏิบัติงานสอน งานธุรการ ของโรงเรียน ควบคุมกำกับระบบงานสารสนเทศให้มีระบบที่ดี เชื่อถือได้ เป็นปัจจุบัน ทันต่อการ ใช้งาน และดำเนินนโยบายการจัดการเรียนร่วม การสร้างระบบฝึกนักเรียนให้มีส่วนร่วมในการ ปฏิบัติงานโรงเรียน โดยบุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการในเรื่องดังกล่าว ทุกด้าน แสดงให้เห็นถึงความตระหนัก ความรับผิดชอบ การแสวงหาแนวทางที่ดี ทำให้เกิด พฤติกรรมในการสร้างคุณค่าร่วมกันในการทำงานให้ประสบผล สำเร็จแก่ข้อค้นพบของ ทับทิม กวีวัฒน์ (2545:30) ที่พบว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ ประสิทธิภาพคือ การใช้ภาวะผู้นำ ผลักดันให้บุคคลแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ด้วยความเต็มใจในการปฏิบัติงาน เพื่อให้บรรลุตาม จุดมุ่งหมายที่วางไว้ร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ และองค์ ฉันทนา จันทร์บรรจง (2545:256) กล่าว ไว้ว่าผู้บริหารสถานศึกษาต้องสร้างค่าวิสัยทัศน์ของตนเองให้เป็นที่ประจักษ์ ด้วยการมีอิสระทาง ความคิดและบริหารจัดการด้วยบุคลากรของโรงเรียนเป็นหลักต้องรู้ว่า โรงเรียนตั้งขึ้นมาเพื่ออะไร ผู้บริหารมีหน้าที่ภารกิจความรับผิดชอบต่ออะไร อย่างไรดั่งนั้นผู้บริหารต้องเร่งสร้างระบบที่ดีให้กับ โรงเรียน

นอกจากนี้ การพัฒนาครูให้ได้รับความรู้ในงานด้านระบบสารสนเทศของ โรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็กในอำเภอแม่สะเรียงที่บริหารจัดการเรื่องนี้ได้เป็นเลิศ นำกระบวนการ พัฒนาครู โดย ใช้การส่งเสริมสนับสนุน การอบรมศึกษาดูงาน ใช้ระบบครูแกนนำขยายผลอย่าง ต่อเนื่อง ระบบการฝึกงานระหว่างครูที่บรรจุหรือย้ายเข้าใหม่กับผู้บริหารและครูใน โรงเรียน อีกทั้งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างครูกับนักเรียน กระบวนการพัฒนาครูดังที่กล่าวมา ทั้งหมดได้ใช้รูปแบบกระบวนการการเรียนรู้ร่วมกัน เห็นได้ว่าการบริหารจัดการพัฒนาครูได้เป็น เลิศนั้น มีกระบวนการการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกคนในโรงเรียน ผู้บริหารจะต้องรู้ว่าจะนำ บุคลากรและกิจการ โรงเรียนไปในทิศทางใด ต้องรู้จุดหมาย โดยให้ทุกคนที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามี ส่วนร่วมบริหารจัดการ นอกจากนี้ยังเสริมสร้างขวัญกำลังใจ และปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี

ให้กับครู โดยใช้หลักการ ครองตน ครองคน ครองงาน ซึ่งกระบวนการพัฒนาครูที่ผู้บริหารได้นำมาใช้ทั้งหมด ตรงกับผลการวิจัยของ กิติมา ปรีดีดิลก (2545:158-159) ที่พบว่าผู้ที่ต้องการจะเป็นผู้นำทางการสอนที่ดีจะต้องรู้จักแสวงหาโอกาสในการฝึก และพัฒนางานกับเพื่อนร่วมงาน ร่วมกลุ่มวิชาชีพ อีกทั้งยังเรียนได้จากหนังสือพิมพ์ต่างๆ การเข้าอบรมปฏิบัติการ การเข้าร่วมประชุม สัมมนา จัดให้มีการพัฒนาครูในโรงเรียน และมีความสม่ำเสมอในการสร้างทรัพยากรมนุษย์ที่มีความสามารถขึ้นในโรงเรียน

ส่วนการบริหารจัดการของผู้บริหารในการสร้างระบบควบคุมกำกับดูแลงานในโรงเรียน รวมทั้งงานระบบสารสนเทศ ได้ใช้เทคนิคบริหารจัดการ โดยใช้หลักการทำงานเป็นทีม ใช้ความถนัดของบุคลากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด เสริมสร้างระบบคุณธรรมให้เกิดในโรงเรียน นำหลักการพัฒนาตามวงจรของเดมมิง (PDCA) มาใช้ คือการวางแผนปฏิบัติงาน การลงมือปฏิบัติตามแผน การติดตามตรวจสอบ การแก้ไขปรับปรุง อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดคุณภาพของงานเทคนิคการบริหารงานดังกล่าวคล้ายคลึงกับข้อสังเกตของ บุญมี เณรยอด (2545:176) ที่กล่าวถึงเทคนิคของผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำ ต้องเปิดโอกาสให้ทุกคนเข้ามามีส่วนร่วม ในการวางแผนปฏิบัติงาน ประเมินตรวจสอบ ต้องกระจายงาน สนับสนุนให้ครูมีอำนาจในการตัดสินใจมากขึ้น การบริหารหรือการตัดสินใจควรดำเนินการ โดยคณะบุคคลมากกว่าการทำงานเป็นทีมจะสมบูรณ์กว่า การทำงานเพียงคนเดียวเป็นการส่งเสริม ให้ครูได้พัฒนาตนเองร่วมกัน

การบริหารจัดการระบบสารสนเทศของ โรงเรียนขนาดเล็ก ที่สามารถบริหารจัดการให้เป็นเลิศได้นั้น จากข้อสังเกตจะเห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาต้องใช้กลยุทธ์เปลี่ยนวิกฤติให้เป็นโอกาสมีระบบการสรรหาและเตรียมพร้อมทุกด้าน มีการประเมินผลเพื่อปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารต้องมีความสามารถในการระดมทรัพยากร และจัดการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยประหยัดสุด ต้องมองเห็นความสำคัญของผู้ปกครองชุมชนในฐานะเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีค่า ดังที่ อนันต์ชัย พงศ์สุวรรณ (2545:279) ได้กล่าวไว้ว่าผู้บริหารจะต้องสามารถนำองค์กรให้อยู่รอด โดยการพึ่งพิงงบประมาณจากรัฐน้อยลง ผู้บริหารจะต้องมุ่งที่การประหยัดและใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่าทั้งคน เงิน เวลา ทรัพยากรอื่นๆ และสามารถให้บุคลากรในสังกัดบังเกิดความตระหนักรู้ในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการศึกษาการบริหารจัดการระบบสารสนเทศของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 ผู้วิจัยขอเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาระบบบริหารจัดการสารสนเทศ ดังนี้

1. การระดมทรัพยากรในการบริหารจัดการ ด้านงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือที่ทันสมัย เทคโนโลยีไฟฟ้า ที่ใช้ในการดำเนินงานด้านระบบข้อมูลสารสนเทศ นอกจากหน่วยงานต้นสังกัด หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องช่วยเหลือจัดสรรงบประมาณ ให้เพียงพอและเหมาะสมกับสภาพของโรงเรียนแล้ว โรงเรียนเองควรมีวิธีการระดมทรัพยากรที่นอกเหนือไปจากการได้รับจัดสรรในรูปแบบต่างๆ

2. ด้านบุคลากร โรงเรียนควรแต่งตั้งคณะทำงานด้านระบบข้อมูลสารสนเทศในโรงเรียน ให้ชัดเจนและสร้างระบบการทำงานเป็นทีม ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรทุกคนในโรงเรียนได้รับการอบรม ศึกษาหาความรู้ทั้งทฤษฎีและปฏิบัติในด้านการระบบสารสนเทศ และนำมาถ่ายทอดให้บุคลากรอื่นๆ ในโรงเรียนได้รับรู้หรือเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง เพื่อป้องกันปัญหาที่เกิดจากการย้ายหรือการสับเปลี่ยนบุคลากร ทำให้การบริหารระบบข้อมูลสารสนเทศต้องชะงักและเริ่มต้นใหม่ เพราะบุคลากรไม่มีความรู้ในด้านนี้

3. ด้านระบบควบคุม กำกับดูแลผู้บริหารควรส่งเสริมการสร้างระบบควบคุมกำกับดูแลนำระบบวงจรเคมีงเข้าใช้ในการบริหารงาน เสริมสร้างคุณธรรมการทำงานร่วมกันในโรงเรียน จัดตั้งศูนย์หรือกลุ่มเครือข่าย โดยการรวมกลุ่มโรงเรียนที่มีพื้นที่อยู่ในเขตใกล้เคียงกันหรือพื้นที่เดียวกัน ร่วมมือดูแลช่วยเหลือกันในกลุ่มเครือข่าย ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านระบบข้อมูลสารสนเทศ

4. ด้านคุณลักษณะของผู้บริหาร ผู้ที่ควบคุมกลไกการบริหารงานระบบสารสนเทศในโรงเรียนที่สำคัญที่สุดก็คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ดังนั้นผู้บริหารควรใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานทุกด้านและประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี เพื่อสร้างความเชื่อถือศรัทธาแก่บุคลากรในโรงเรียน และชุมชน ซึ่งถือว่าเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีค่าที่ช่วยในการขับเคลื่อนกิจการทุกด้านของโรงเรียนให้ประสบผลสำเร็จ

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิธีการบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียนทุกขนาดที่มีระบบการบริหารจัดการบนพื้นฐานความขาดแคลนตามสภาพจริงจนประสบความสำเร็จเพื่อเป็นแนวทางในการบริหารจัดการแก่สถานศึกษาอื่นๆ

2. ควรมีการศึกษาในลักษณะการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โปรแกรมสำเร็จรูปในการบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับท้องถิ่นหรือตามสภาพจริง

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่